

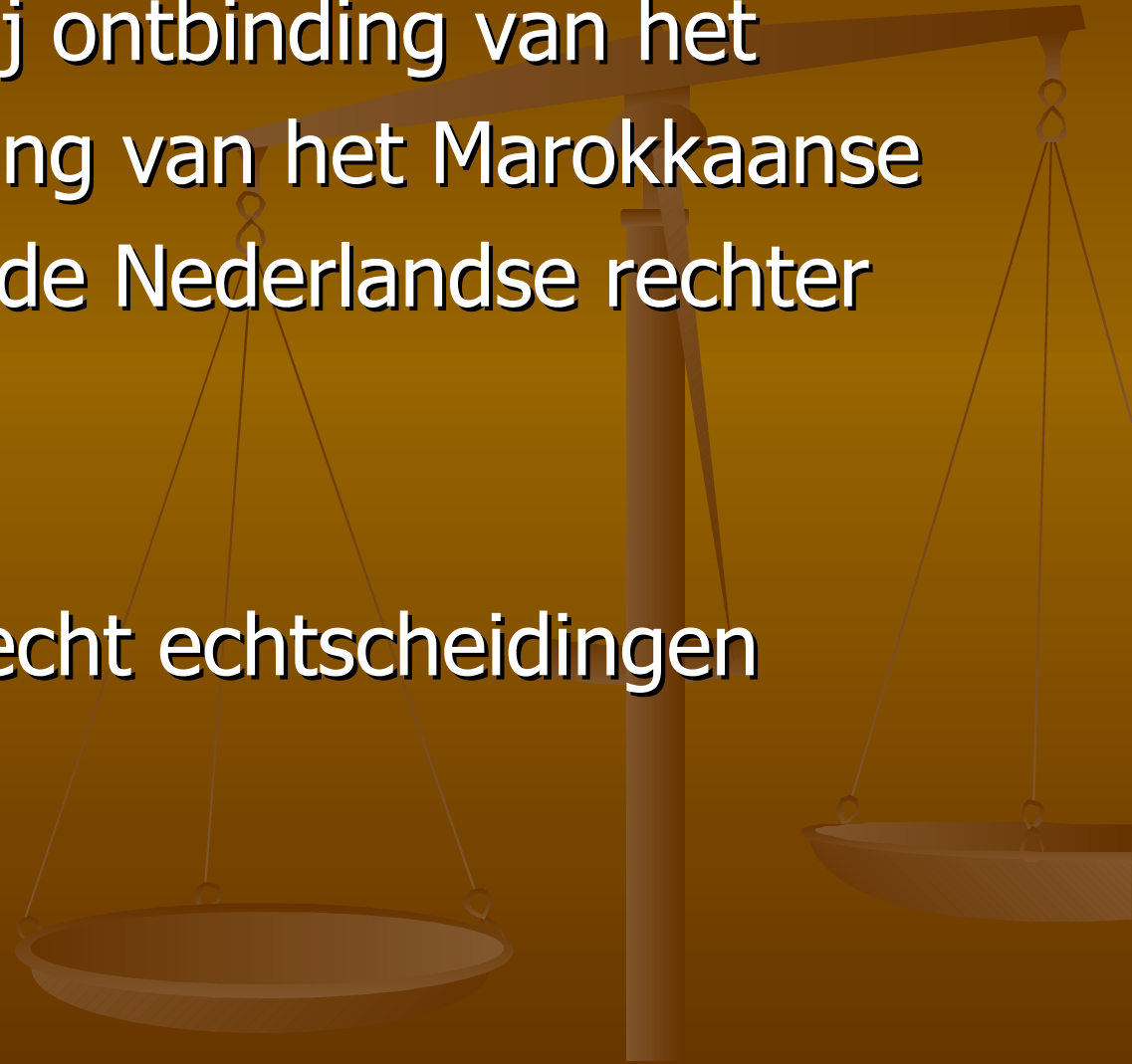
Marokkaans- Nederlands familierecht

in echtscheidingsprocedures

Ontbinding van het huwelijk

Wanneer vindt, bij ontbinding van het huwelijk, toepassing van het Marokkaanse familierecht door de Nederlandse rechter plaats?

- Wet conflictenrecht echtscheidingen (WCE)

Artikel 1 WCE

Het Marokkaanse familierecht is van toepassing, indien beide partijen in het bezit zijn van de Marokkaanse nationaliteit en

- zij gezamenlijk kiezen voor de toepassing van het Marokkaanse recht of
- één partij kiest voor de toepassing van het Marokkaanse recht terwijl de andere partij deze keuze niet weerspreekt of verstek laat gaan

Vervolg artikel 1 WCE

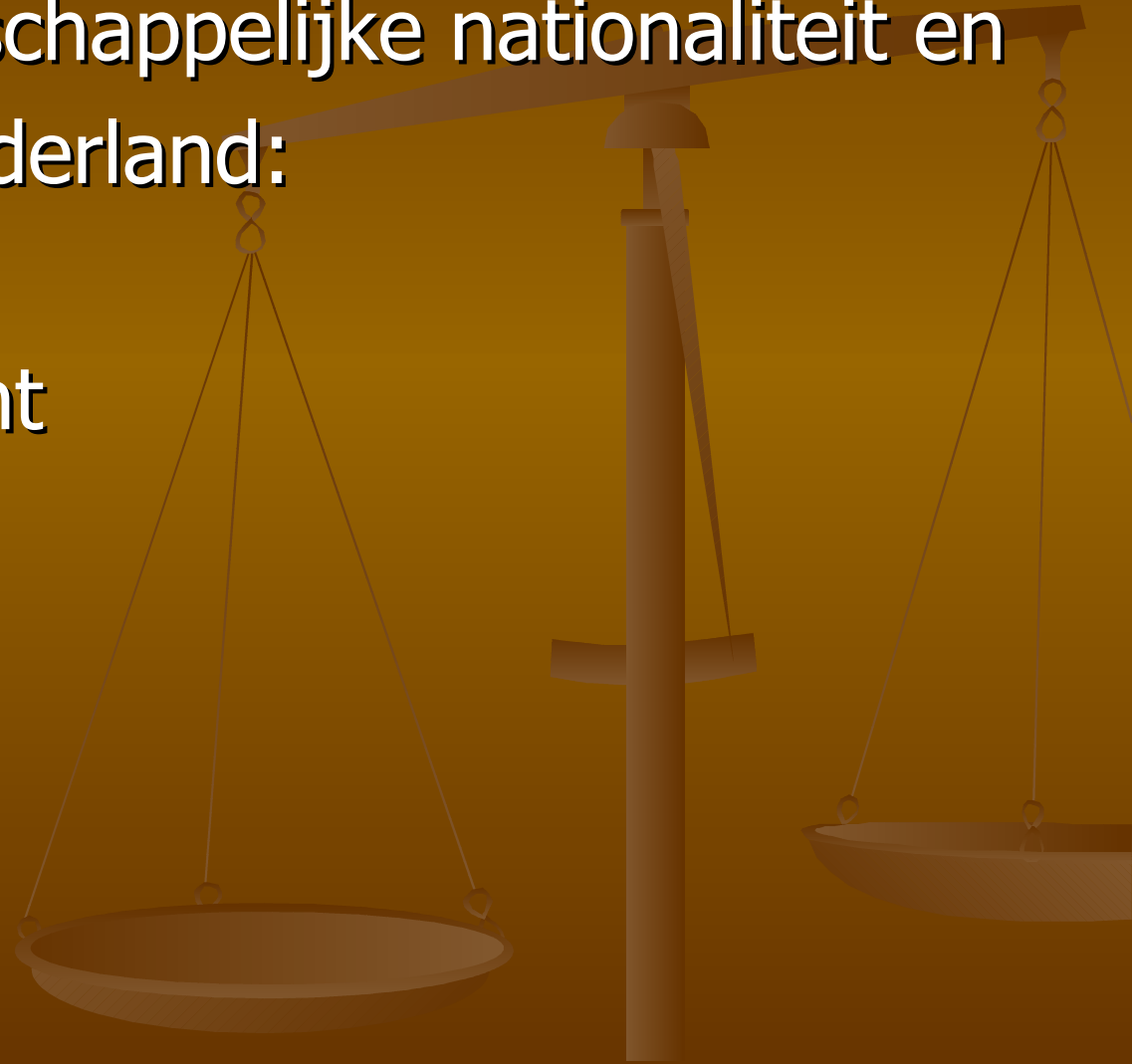
Het Marokkaanse familierecht kan ook van toepassing zijn, indien aangetoond kan worden dat, bij gemeenschappelijke nationaliteit van partijen:

- de maatschappelijke band met het land van de nationaliteit (Marokko) sterker is dan de band met het land van de woonplaats (Nederland)

Vervolg artikel 1 WCE

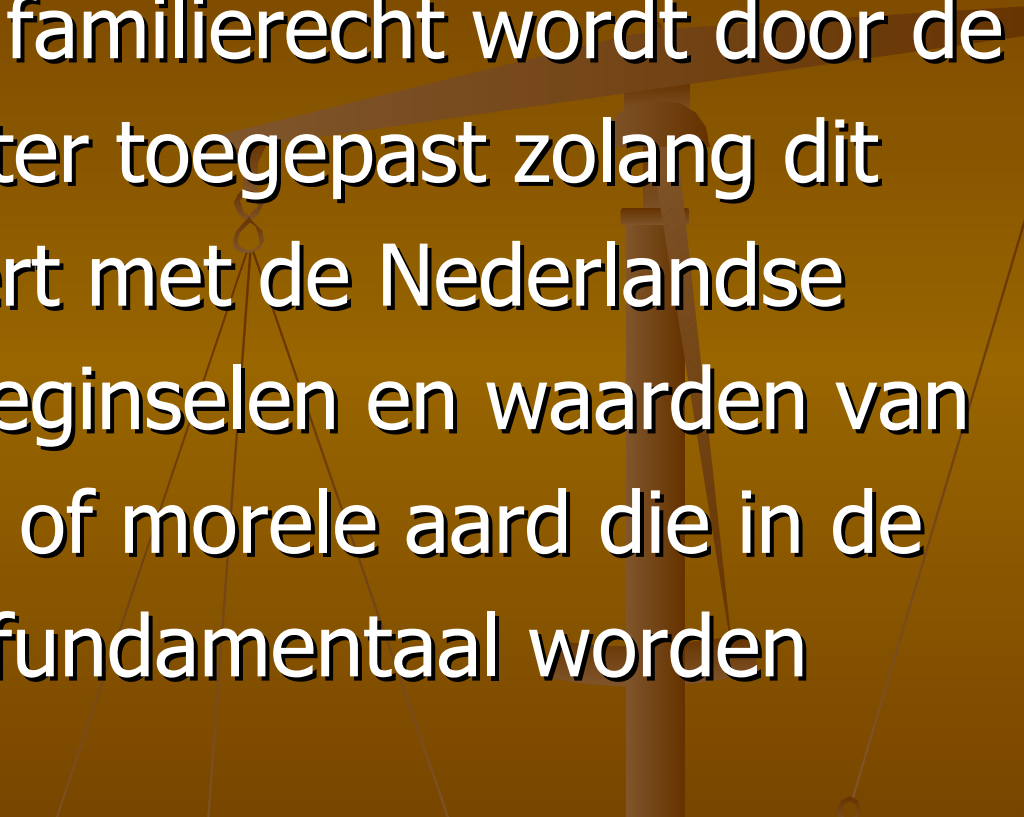
Bij geen gemeenschappelijke nationaliteit en woonplaats in Nederland:

- Nederlands recht

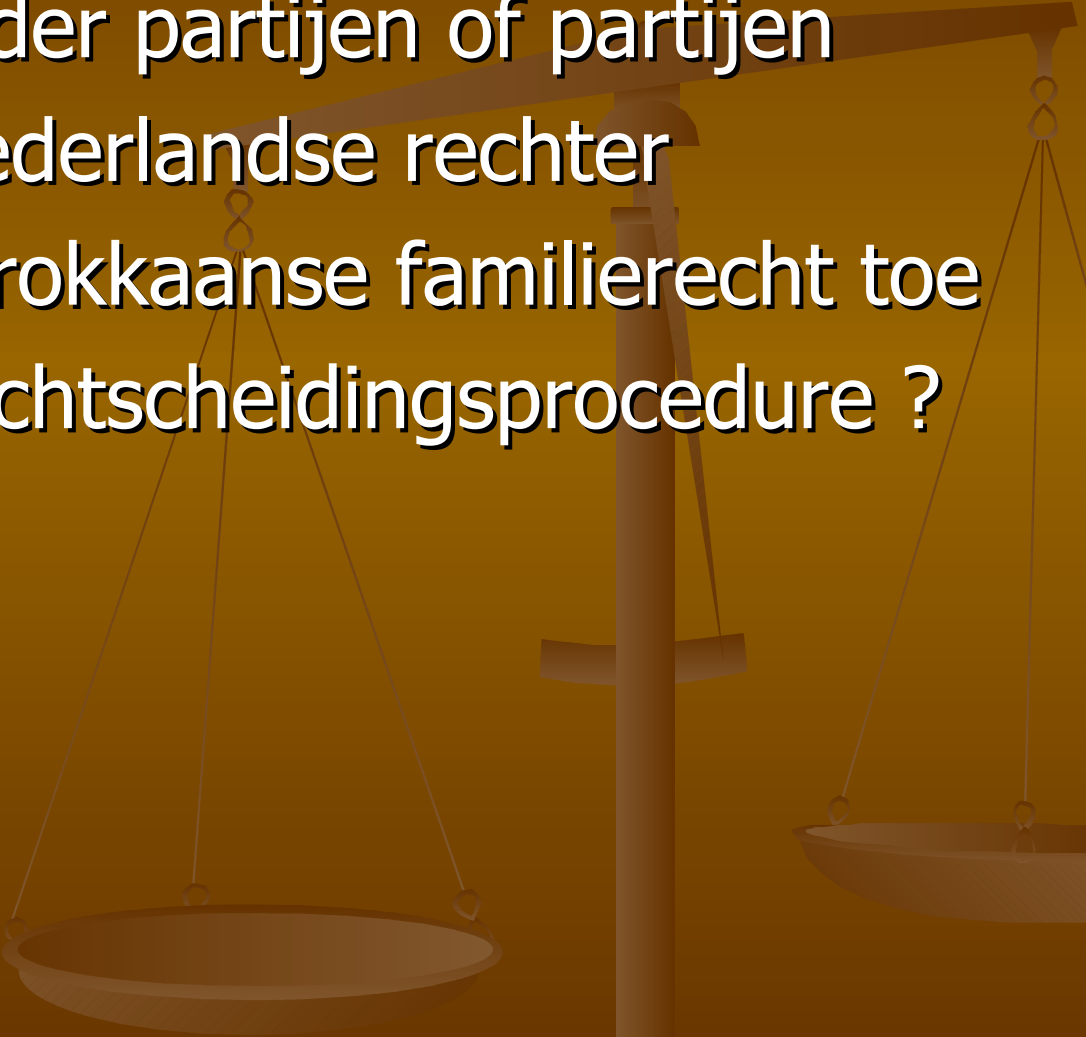
De openbare orde exceptie

Het Marokkaanse familierecht wordt door de Nederlandse rechter toegepast zolang dit geen strijd oplevert met de Nederlandse openbare orde (beginselen en waarden van juridische, sociale of morele aard die in de eigen rechtsorde fundamenteel worden geacht)

Mogelijke redenen

Waarom zou één der partijen of partijen
gezamenlijk de Nederlandse rechter
verzoeken het Marokkaanse familierecht toe
te passen op de echtscheidingsprocedure ?

Mogelijke redenen

Voor de man

- Sociale en culturele verbondenheid met Marokko
- De man is in de veronderstelling dat de vrouw bij toepassing van het Marokkaanse recht mogelijk geen grond zal vinden voor echtscheiding

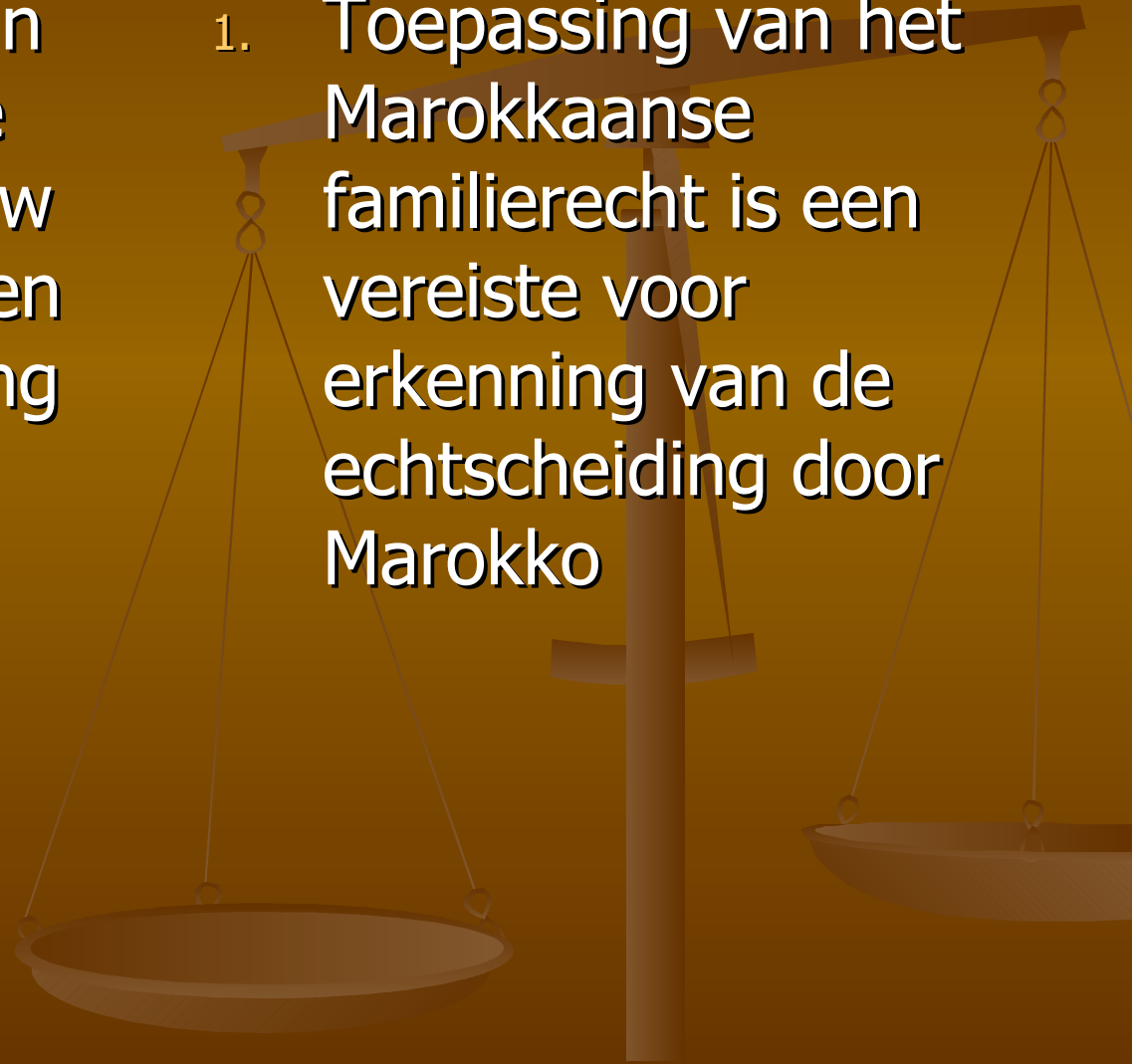
Voor de vrouw

- Sociale en culturele verbondenheid met Marokko
- De vrouw is in de veronderstelling dat door toepassing van het Marokkaanse familierecht haar echtscheiding eerder door Marokko zal worden erkend

Onjuiste veronderstellingen

1. Bij toepassing van het Marokkaanse recht zal de vrouw geen grond vinden voor echtscheiding

1. Toepassing van het Marokkaanse familierecht is een vereiste voor erkenning van de echtscheiding door Marokko

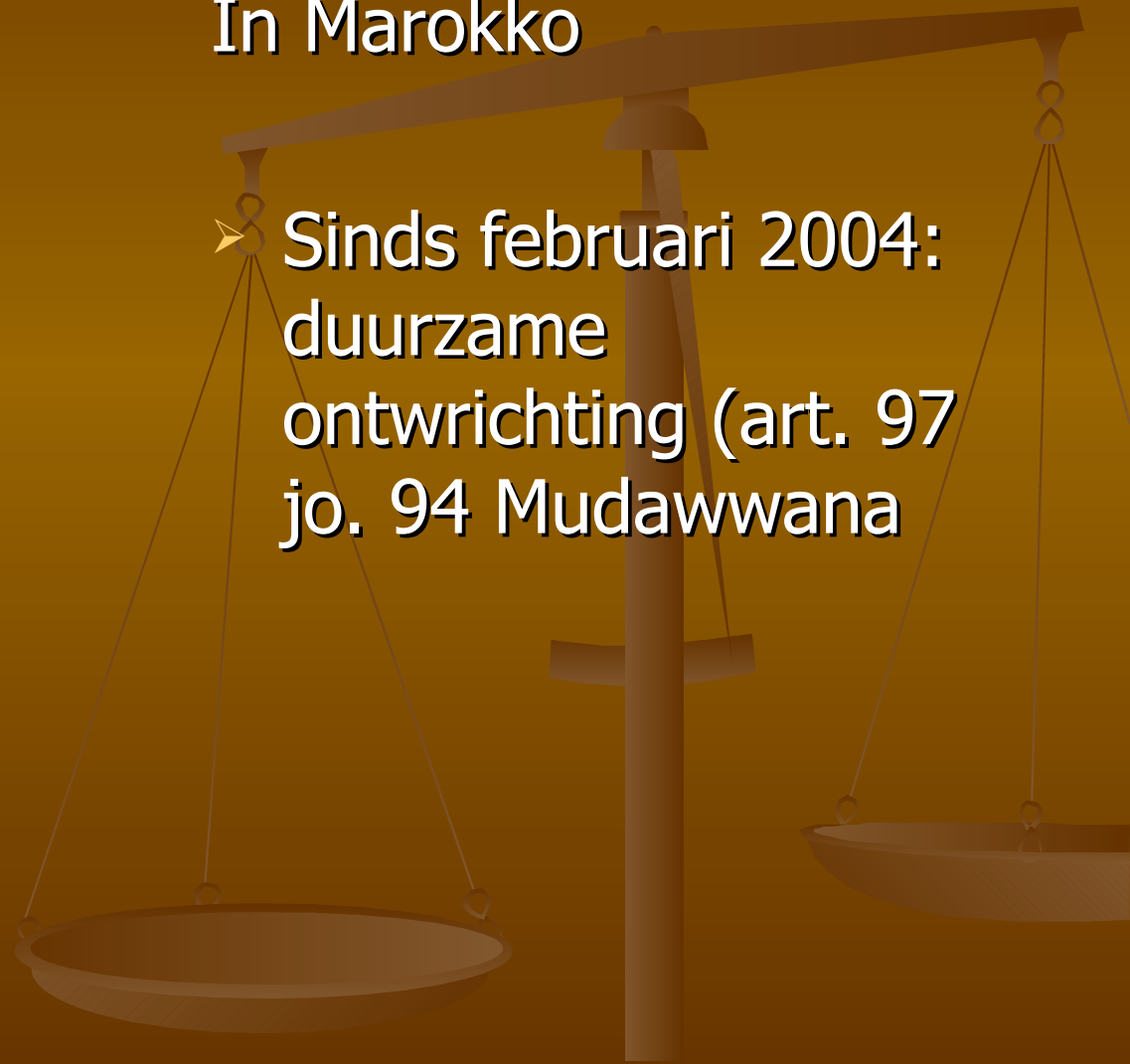
Corresponderende echtscheidingsgronden

In Nederland:

- Duurzame ontwrichting (art. 1:151 BW)

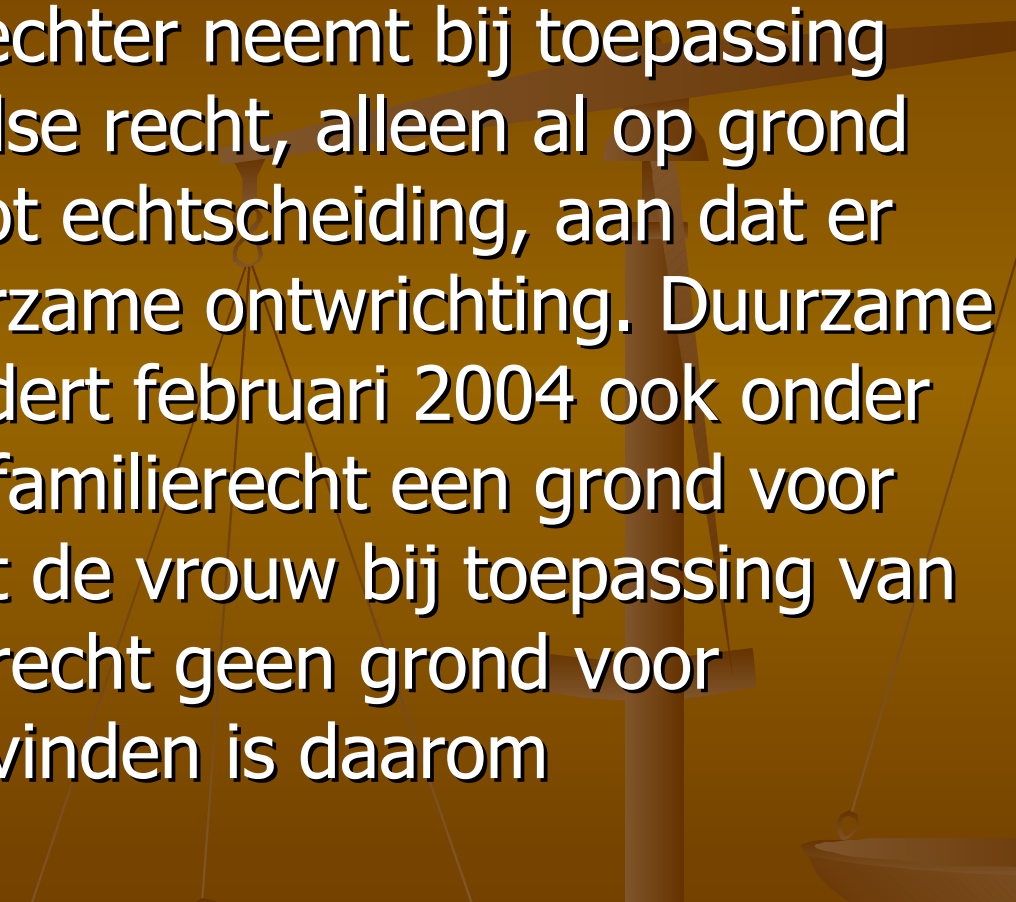
In Marokko

- Sinds februari 2004: duurzame ontwrichting (art. 97 jo. 94 Mudawwana)

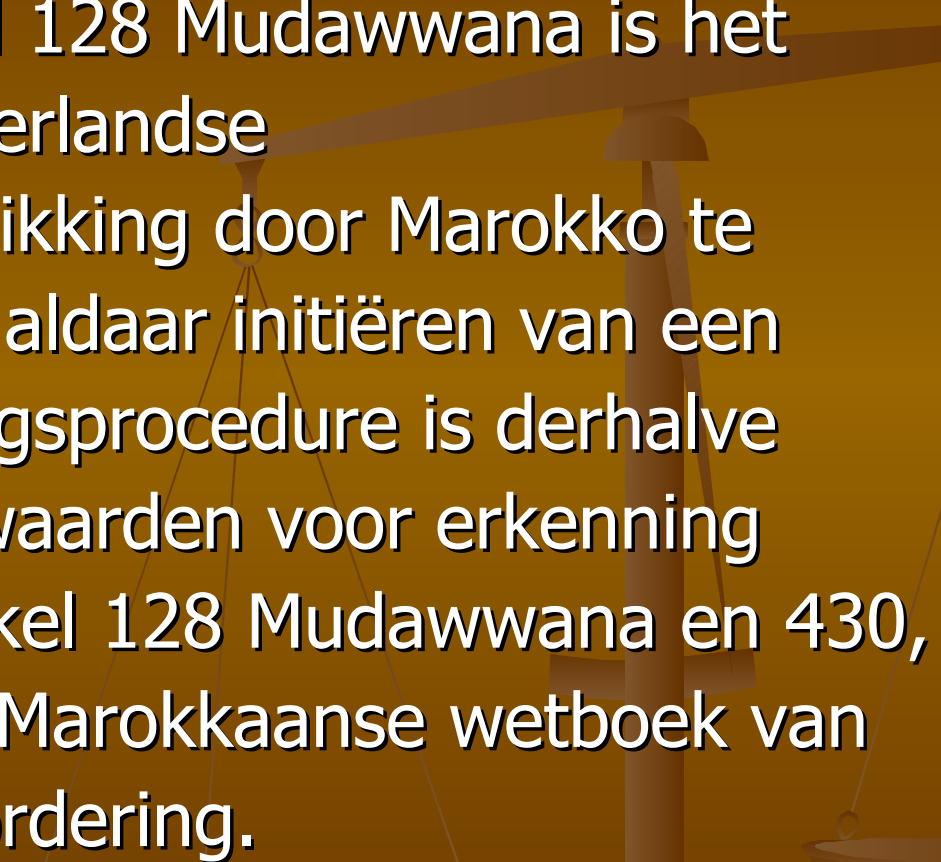
Vervolg echtscheidingsgronden

De Nederlandse rechter neemt bij toepassing van het Nederlandse recht, alleen al op grond van het verzoek tot echtscheiding, aan dat er sprake is van duurzame ontwrichting. Duurzame ontwrichting is sedert februari 2004 ook onder het Marokkaanse familierecht een grond voor echtscheiding. Dat de vrouw bij toepassing van het Marokkaanse recht geen grond voor echtscheiding zal vinden is daarom onjuist.

Erkenning Nederlandse chtscheiding

Op grond van artikel 128 Mudawwana is het mogelijk om de Nederlandse echtscheidingsbeschikking door Marokko te laten erkennen. Het aldaar initiëren van een nieuwe echtscheidingsprocedure is derhalve niet nodig. De voorwaarden voor erkenning zijn te vinden in artikel 128 Mudawwana en 430, 431 en 432 van het Marokkaanse wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

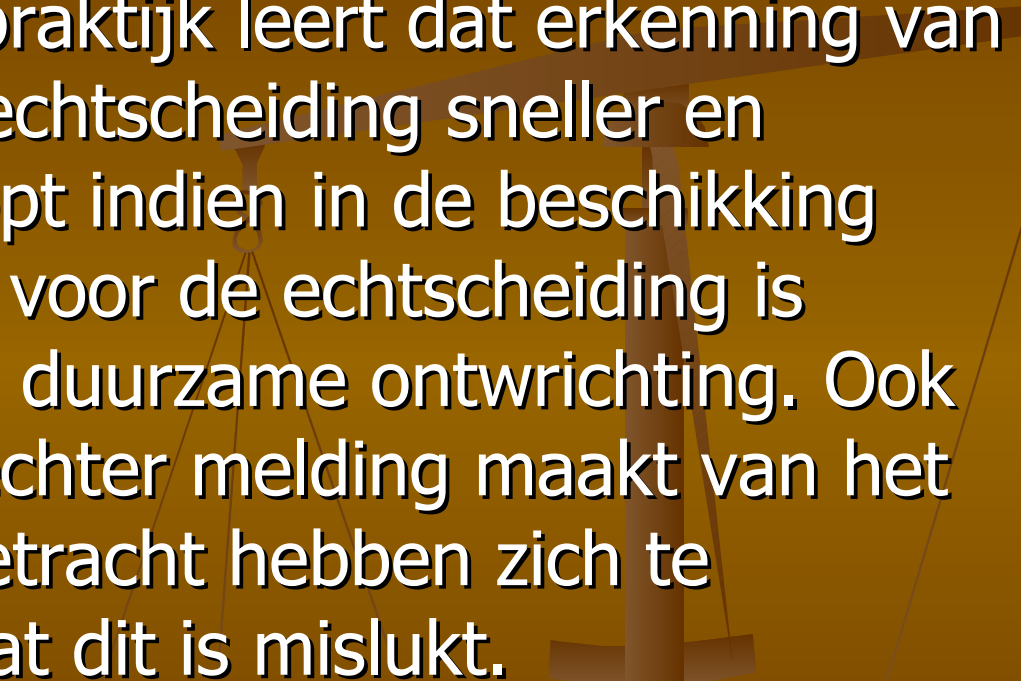

Voorwaarden voor erkenning

- De echtscheiding is uitgesproken door een bevoegde rechtbank
 - De echtscheiding is gebaseerd op een grond tot beëindiging van een huwelijkse relatie welke niet strijdig is met de Mudawwana
 - De beschikking is in kracht van gewijsde gegaan
 - De beschikking mag niet in strijd zijn met de Marokkaanse openbare orde
-

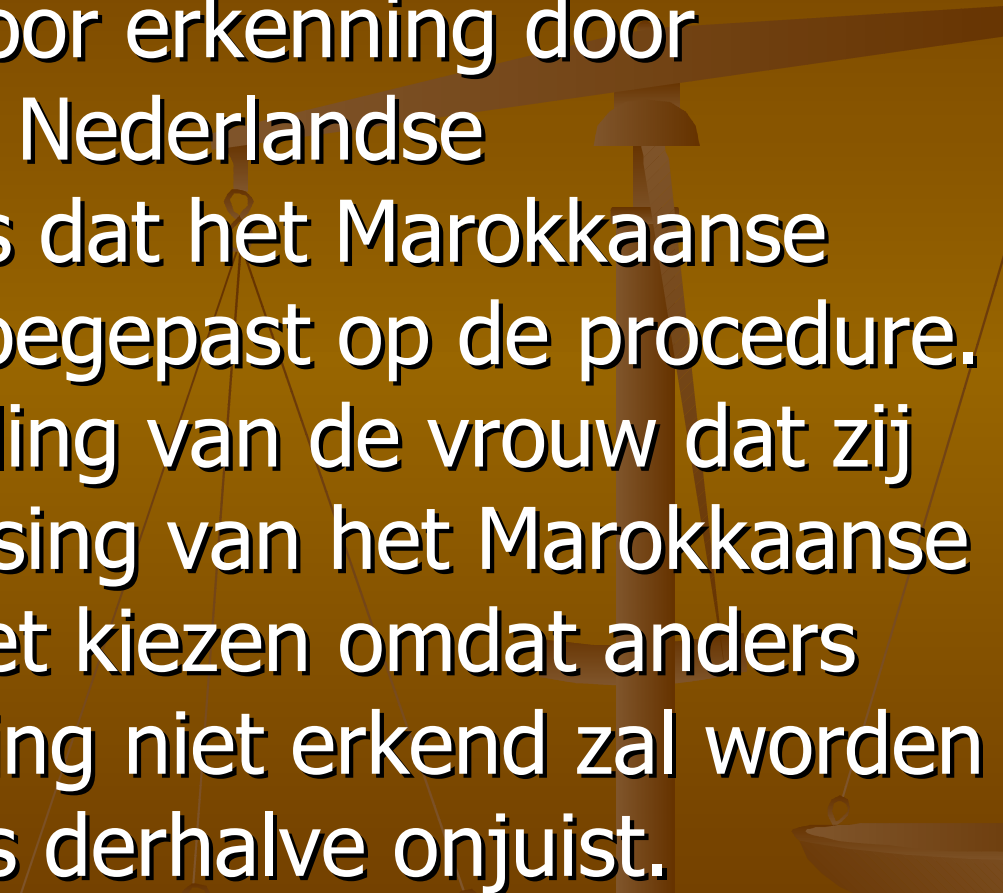
Vervolg voorwaarden voor erkenning

De Marokkaanse praktijk leert dat erkenning van een Nederlandse echtscheiding sneller en makkelijker verloopt indien in de beschikking expliciet de grond voor de echtscheiding is vermeld, te weten duurzame ontwrichting. Ook helpt het als de rechter melding maakt van het feit dat partijen getracht hebben zich te verzoenen doch dat dit is mislukt.

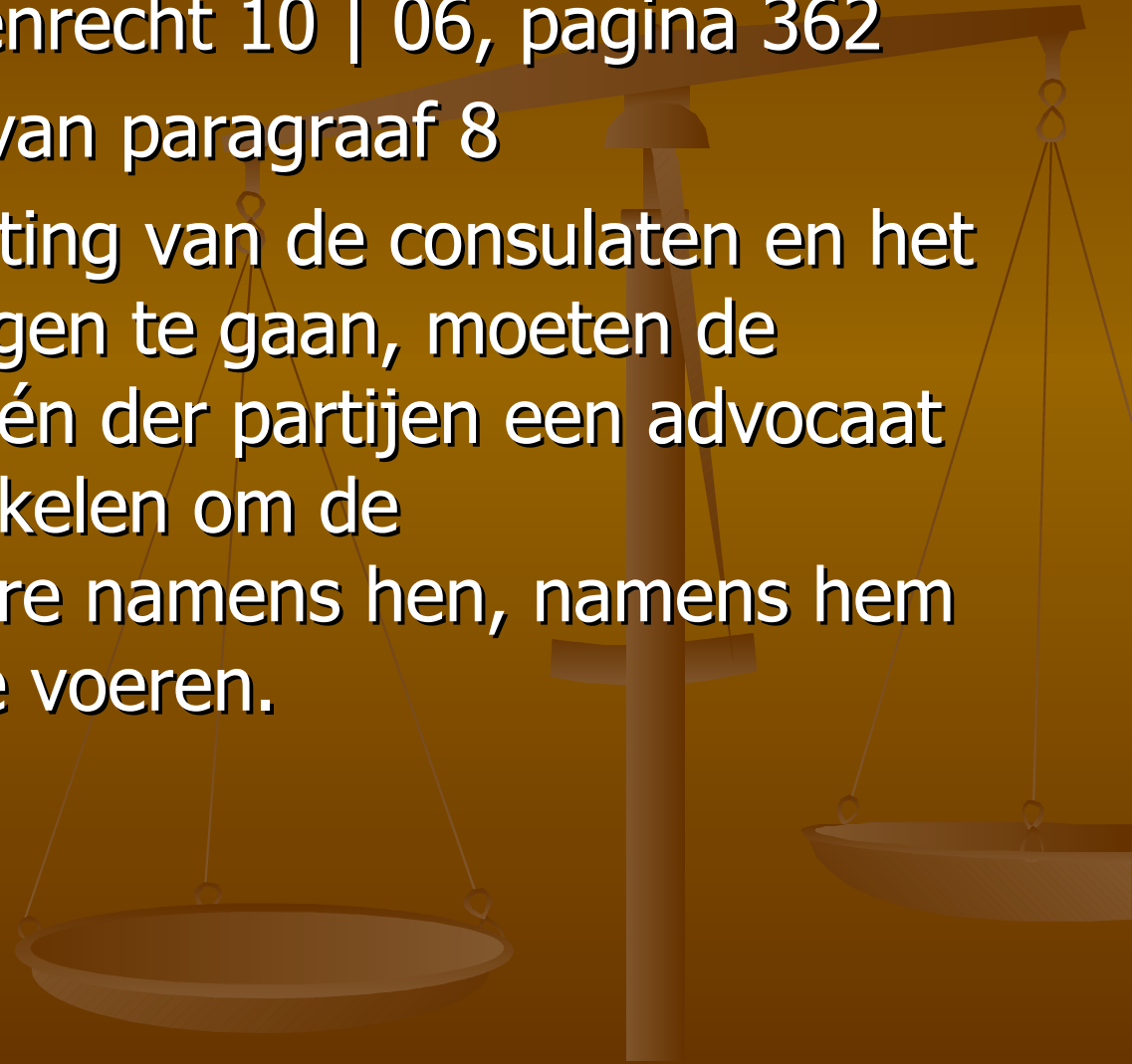
Vervolg onjuiste veronderstelling

Geen vereiste voor erkenning door Marokko van de Nederlandse echtscheiding, is dat het Marokkaanse familierecht is toegepast op de procedure. De veronderstelling van de vrouw dat zij wel voor toepassing van het Marokkaanse familierecht moet kiezen omdat anders haar echtscheiding niet erkend zal worden door Marokko, is derhalve onjuist.

De erkenningprocedure in Marokko

- Artikel in Migrantenrecht 10 | 06, pagina 362
- Met uitzondering van paragraaf 8
- Om te grote belasting van de consulaten en het OM in Marokko tegen te gaan, moeten de partijen of moet één der partijen een advocaat in Marokko inschakelen om de erkenningprocedure namens hen, namens hem of namens haar te voeren.

Vervolg erkenningprocedure

- De procedure is puur marginaal, er vindt geen inhoudelijke beoordeling plaats van de Nederlandse beschikking
- Hoe lang de procedure duurt, is niet te zeggen. Het ministerie van justitie in Marokko geeft geen termijnen te hanteren. De rechtbank in Rabat beslist anders en ook in een ander tijdsbestek dan de rechtbank in Al Hoceima, zo liet een woordvoerder mij weten.

Kosten van de erkenningprocedure

Volgens het Marokkaanse consulaat te Amsterdam hoeft een erkenningprocedure indien alle bescheiden juist en compleet zijn aangeleverd, de advocaat in Marokko niet meer dan 500 euro te kosten.

De procedure in Marokko voeren op basis van gesubsidieerde rechtsbijstand door Nederland is vooralsnog niet mogelijk.

Samira Bouddount

- Canales Advocaten
- Fizeaustraat 19
- 1097 SC AMSTERDAM
- Tel: 0206852983/ 0646616586
- Fax 0206890647
- Email: s.bouddount@canalesadvocaten.nl

